

Streszczenie

pracy doktorskiej mgra Dawida Krystka

nt. Kultura fizyczna w województwie leszczyńskim w latach 1975-1998

napisanej pod kierunkiem dra hab. prof. AWF Macieja Łuczaka

Celem powyższej pracy jest ukazanie działalności w sferze kultury fizycznej na terenie województwa leszczyńskiego w latach 1975-1998, na tle uwarunkowań regionalnych i ogólnopolskich. Stan kultury fizycznej województwa leszczyńskiego w omawianym okresie ściśle związany był z czynnikami społeczno-ekonomicznymi oraz politycznymi, które oddziaływały na poszczególne formy jej uczestnictwa. Określając ściślej zakres tematyczny pracy, jej ramy terytorialne i czasowe można powiedzieć, że dotyczy ona historii kultury fizycznej w województwie leszczyńskim w latach 1975-1998. Podjęta tematyka jest zatem kontynuacją badań regionalnych dotyczących dziejów kultury fizycznej w Polsce, w tym przypadku terenów byłego województwa leszczyńskiego. Obejmuje lata 1975-1998, tj. okres istnienia województwa leszczyńskiego, które powstało na mocy reformy administracyjnej Polski 1 czerwca 1975 r. i funkcjonowało do końca 1998 r. Dotychczasowy stan badań w zakresie historii kultury fizycznej w regionie leszczyńskim dotyczył przede wszystkim sportu, głównie działalności klubów sportowych, stowarzyszeń oraz wybranych dyscyplin sportowych. Ze względu na niewystarczający stan badań z zakresu składowych kultury fizycznej mieszkańców ziem należących do byłego województwa leszczyńskiego skłoniły autora do podjęcia studiów nad szeroko rozumianą kulturą fizyczną omawianego regionu.

Proces badawczy został oparty na bazie źródłowej oraz obszernej literaturze przedmiotu. Podstawą źródłową były archiwalia, dokumenty i wydawnictwa źródłowe, prasa i czasopisma, kroniki, relacje ustne działaczy sportowych, trenerów, instruktorów, nauczycieli wychowania fizycznego oraz literatura (publikacje i prace nieopublikowane).

Wyniki badań przedstawiono w sześciu rozdziałach głównych, które uzupełnia zakończenie o charakterze podsumowującym, z oceną omawianego tematu.

Rozdział pierwszy zatytułowany „*Województwo leszczyńskie w latach 1975-1998*” dotyczy ogólnej charakterystyki województwa leszczyńskiego powstałego na mocy reformy administracyjnej kraju, z uwzględnieniem położenia geograficznego, problematyki demograficznej, rozwoju przemysłu, rolnictwa, handlu i gospodarki. Rozważania dotyczą

również struktury organizacyjnej w obrębie oświaty, kultury i nauki w nowo powstałym województwie.

Drugi rozdział pt. „*Uwarunkowania rozwoju kultury fizycznej na ziemi leszczyńskiej do 1975 r.*”, stanowi wprowadzenie do właściwej tematyki dysertacji i obejmuje zarys dziejów kultury fizycznej do 1975 r. Przedstawiono w nim tradycje kultury fizycznej omawianych ziem w okresie dwudziestolecia międzywojennego aż do wybuchu II wojny światowej oraz straty biologiczne i materialne leszczyńskiej kultury fizycznej w okresie okupacji hitlerowskiej. Zakończeniem rozdziału drugiego jest próba przedstawienia struktur organizacyjno-prawnych kultury fizycznej, reaktywacji i rozwoju ruchu sportowego oraz turystyki i rekreacji w organizacjach społecznych po zakończeniu działań wojennych, które determinowały jej dalszy rozwój już po wprowadzeniu reformy administracyjnej kraju.

W rozdziale trzecim omówiono podstawy rozwoju kultury fizycznej w województwie leszczyńskim w latach 1975-1998. Pierwsza część rozdziału dotyczy struktury organizacyjnej w obrębie kultury fizycznej, która zaistniała w wyniku nowego podziału administracyjnego kraju. Następnie zwrócono uwagę na kwestie dotyczące podstaw materialnych kultury fizycznej, a mianowicie na stan i rozwój bazy sportowej, nakładów finansowych oraz kadry szkoleniowej i aktywu sportowego.

Przedmiotem rozważań w czwartym rozdziale jest społeczny zasięg kultury fizycznej. Ukazano w nim, w jaki sposób kształtowała się kultura fizyczna na terenie województwa leszczyńskiego w szkolnictwie podstawowym, ponadpodstawowym i wyższym. Przedstawiono w nim obligatoryjne wychowanie fizyczne, sport szkolny, turystykę szkolną oraz działalność leszczyńskiego Akademickiego Związku Sportowego (AZS) - nowej struktury na terenie województwa leszczyńskiego, związanej z powstaniem w Lesznie wyższej uczelni. Ponadto duża część rozdziału stanowi omówienie działalności w zakresie kultury fizycznej w następujących organizacjach i stowarzyszeniach młodzieżowych: Chorągwi Leszczyńskiego Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Zrzeszeniu „Ludowe Zespoły Sportowe”, Towarzystwie Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszeniu Sportowym Spółdzielczości Pracy „Start”, Lidze Obrony Kraju. Uzupełnieniem rozdziału jest przedstawienie rozwoju turystyki powszechnej i kwalifikowanej oraz charakterystyka działalności sportowej w jednostkach organizacyjnych podległych Zarządowi Wojewódzkiemu Polskiego Związku Łowieckiego i Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.

W rozdziale piątym zatytułowanym „*Kluby sportowe*” ukazano działalność organizacyjną Wojewódzkiej Federacji Sportu, okręgowych związków sportowych oraz

klubów sportowych, prowadzących działalność wyczynową. Dokonano analizy dorobku w zakresie sportu wyczynowego w klubach związkowych i wiejskich, działających na terenie województwa leszczyńskiego. W pierwszej części rozdziału autor przybliżył działalność klubów sportowych w Lesznie, następnie, przyjmując kolejność alfabetyczną, pozostałych miast należących do województwa leszczyńskiego, nie stosując gradacji w osiągniętych wynikach sportowych.

Efekty działalności klubów sportowych i najważniejsze wyniki sportowe w wybranych dyscyplinach zostały scharakteryzowane w rozdziale szóstym zatytułowanym „*Rozwój dyscyplin sportowych i osiągnięcia sportowe w wybranych dyscyplinach sportowych w latach 1975-1998*”. Należy zaznaczyć, że autor przyjął kolejność przedstawienia ważniejszych sukcesów sportowych związaną z poziomem, ilością i rangą zawodów.

W zakończeniu autor dokonał syntetycznego podsumowania tematu i oceny przedmiotu rozważań.

Tekst pracy uzupełnia część dokumentacyjna, w której znajduje się aneks, bibliografia, indeks nazwisk, wykaz skrótów, tabel i map oraz spis ilustracji.